

Vergaderjaar 2025–2026

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 4354

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 mei 2026

Van 9 tot 13 april 2026 vond op Aruba het LGO-EU-Forum (hierna: LGO-Forum) plaats, met aansluitend op 14 april een gerelateerde *Investment Conference for OCTs (Overseas Countries and Territories)*. Hieraan namen de Europese Commissie, de Landen en Gebieden Overzee (LGO) en de betrokken lidstaten Frankrijk, Denemarken en Nederland deel. Ook waren leden van het Europees Parlement, vertegenwoordigers van de Europese Investeringsbank (EIB) en vertegenwoordigers van de Ultraperifere Gebieden (UPGs) betrokken.

Eerder is toegezegd uw Kamer te informeren over het LGO-Forum. Bijgevoegd treft u de agenda en de gezamenlijke conclusies. Na het vorige LGO-Forum publiceerde de Europese Commissie een gedetailleerd verslag. Als zij dit wederom doen, wordt dit verslag zo snel mogelijk met u gedeeld. Uw Kamer heeft daarnaast verzocht twee keer per jaar geïnformeerd te worden over de uitkomsten van het LGO-forum.¹ De Europese Commissie heeft echter voorgesteld om het LGO-Forum vanaf heden tweejaarlijks te organiseren, waar het eerder om een jaarlijks evenement ging.² Uw Kamer zal ook in de toekomst worden geïnformeerd na afloop van een LGO-Forum. Het eerstvolgende Forum zal in 2028 in Brussel plaatsvinden.

Het LGO-Forum is vooral bedoeld als een forum voor ontmoeting en voor dialoog. Deze dialoog stelt de LGO in staat om ten volle aan de associatie met de Europese Unie deel te nemen. Er vindt echter geen formele besluitvorming plaats. De formele besluitvorming, bijvoorbeeld over goedkeuring van te subsidiëren programma's, vindt plaats in het LGO-comité waarin de lidstaten van de EU op ambtelijk niveau zitting hebben. Voor het LGO-Forum is er dus ook geen sprake van een formele

¹ 2026Z02488/2026D06903

² Kamerstukken II 2025/26, 22 112, nr. 4187.

inzet vooraf. Ieder van de LGO onderhoudt een zelfstandige relatie met de Europese Commissie en participeert met een eigen delegatie aan het LGO-Forum. Nederland beoogt samen met de Caribische delen van Koninkrijk en zo mogelijk ook met de lidstaten en de andere LGO zoveel mogelijk dezelfde boodschap naar de Europese Commissie uit te dragen.

Global gateway strategie

Dit LGO-Forum stond nadrukkelijk in het teken van een betere aansluiting van de LGO op de Global Gateway strategie van de EU.³ Het is de bedoeling dat via deze strategie investeringen worden ontwikkeld in sectoren van strategische waarde voor de Europese Unie. Middels deze strategie zet de Europese Commissie zich in op een vijftal prioriteiten voor de LGO binnen de Caribische regio: (1) digitale connectiviteit, (2) energietransitie, (3) maritieme connectiviteit, (4) sargassum en (5) disaster risk management. Dit zijn gedeelde prioriteitsgebieden, waarbij de LGO en Nederland hebben benadrukt dat voornamelijk investeringen in de eerste drie prioriteitsgebieden van groot belang zijn. Gedurende het Forum is daarnaast ook nog afvalverwerking toegevoegd aan de lijst met prioriteiten, een onderwerp dat zeer relevant is voor zowel Nederlandse alsook de Franse LGO en Ultraperifere gebieden (UPG) in de regio.

Investment Conference

Tijdens de *Investment Conference* is dieper ingegaan op de (financiële) instrumenten die door de LGO gebruikt kunnen worden voor projecten binnen deze prioriteitsgebieden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van *blended-finance* onder meer via financiële instellingen als de Europese Investeringsbank (EIB) en garanties vanuit de Europese Commissie waardoor publieke en private middelen worden samengebracht. Dit wordt binnen de Global Gateway strategie ook wel de *Team Europe-approach* genoemd. Deze mogelijkheden zullen de komende periode, richting de aankomende Meerjarig Financieel Kader (MFK) periode (2028–2034), samen met de Europese Commissie en de LGO verder worden verkend en uitgewerkt. Nederland heeft er in dit verband op gewezen dat Nederland al substantieel investeert binnen de prioriteitsgebieden in de LGO met o.a. de Regiodeals en de SDE++-middelen.

In aanloop naar de investeringsconferentie heeft de Europese Commissie de LGO gevraagd binnen de EU-prioriteitsgebieden eigen projectvoorstellen aan te dragen die kunnen worden opgenomen in de zogenaamde *project pipeline* van de Global Gateway voor de Caribisch regio. Deze projecten dienen een regionale component te hebben. Ieder van de LGO heeft zijn eerste voorstellen opgesteld en deze zijn tijdens het LGO-Forum onder de aandacht van de Commissie gebracht. Voorbeelden van de projecten zijn haveninfrastructuur, een benedenwindse ferryverbinding, een trans-Atlantische zeekabel voor dataverkeer en de ontwikkeling van windenergie. In samenwerking met de Europese Commissie in Barbados zullen deze projecten verder worden uitgewerkt.

Opening Directie Koninkrijksrelaties en Europese Unie van Aruba

Als organisator van de conferentie heeft Aruba de verschillende delegaties ontvangen en kennis laten maken met het eiland. Daarnaast heeft Aruba, in het bijzijn van de Minister-President Mike Eman, Eurocommissaris Jozef Sikela en mijzelf de nieuwe Directie Koninkrijksrelaties en Europese Unie van Aruba geopend. Minister-President Mike Eman gaf aan dat dit een duidelijk signaal is dat het Koninkrijk en de Europese Unie een

³ https://international-partnerships.ec.europa.eu/21st-octs-eu-forum_en

strategische prioriteit zijn voor Aruba. Dit is een welkome ontwikkeling die de verbinding tussen Aruba, Nederland en de Europese Unie verder zal verstevigen.

Inzet

Gedurende het LGO-Forum hebben wij, conform de positie van het kabinet zoals uiteengezet in het Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC) fiche over het LGO-besluit,⁴ de nadruk gelegd op het belang van: (1) het strategisch partnerschap, en ook het strategisch belang van EU aanwezigheid in het Caribisch gebied (en andere geopolitiek relevante regio's) via de LGO, (2) het ontwikkelen van separate calls voor Sub National Island Jurisdictions (SNIJ's), (3) betere en eenvoudiger toegang voor de LGO tot de zogenoemde horizontale fondsen van de Europese Unie via toegesneden formats voor indiening van voorstellen en rapportage en (4) ondersteuning (technische assistentie) vanuit de Europese Commissie om de projectvoorstellen verder uit te werken. Hierbij kan worden geput uit de ervaringen met het *Clean Energy for EU Islands* programma waar *roadmaps* zijn ontwikkeld om zo de kans op succesvolle implementatie te vergroten.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van der Burg

⁴ Kamerstukken II 2025/26, 22 112, nr. 4187.